

H.G. REICHENBACH KUVASI 1864 Brasilian rannikolta Rio Granden ja Porto Allegron väliltä löydetyn pienen ja heinämäisen orkidean nimellä *Stigmatostalis radicans* (W.R. Walpers, *Annales Botanices Systematicae* 6:859). Vuonna 1951 orkidea siirrettiin sukuun *Ornithophora* (Garay & Pabst, *Orquidea* 13:50). Vuodesta 2009 se on kuulunut sukuun *Gomesa*, yhdessä *Oncidium*-suvusta siirrettyjen pienikokoisten lajien kanssa.

Skotlantilainen botanisti Robert Brown perusti 1815 *Gomesa*-suvun monia lääkekasveja Brasiliasta löytäneen portugalilaisen Bernardino Antonio Gomesin elämäntyön kunniaksi. Latinan *radicans* viittaa kasvin tapaan kasvattaa runsaasti juuria.

Kuvaus

Gomesa radicans kasvaa Brasilian rannikolla 50–500 metrin korkeudella epifyytinä puolivarjoisissa paikoissa, joissa se nopeasti leviää mättäiksi. Sen kasvupaikan ilmasto vaihtelee lauhkeasta lämpimään. Ilmankosteus on kuivempinakin aikoina 70–80 prosenttia.

Lajin 3–4 sentin korkuisen varsimukulan päästä kasvaa kaksi ohutta lehteä, joiden pituus on 10–15 senttiä ja leveys noin puoli senttiä. Varsimukulan tyveltä kasvavan kukintovarren pituus on 15–20 senttiä. Siihen avautuu syksyllä useita alle sentin kokoisia kukkia, jotka tuoksuvat miedosti. Kukinta kestää noin kuukauden.

Kasvatus

Paula Haapasen *Gomesa radicans* kasvaa ruukussa kaarnanpalojen seassa, mutta yhtä hyvin se kasvaisi myös palikalle istutettuna. – Tärkeintä on ettei se pääse koskaan täysin kuivumaan. Kasvin lehdet ovat ohuet, eikä pieneen varsimukulaankaan kovin paljon vettä varastoidu, Paula kertoo.

– Löysin *Gomesa radicansin* kirjasta *Upeat, helpot orkideat*. Ihastuin heti sen heinämäiseen ja raikkaaseen olemukseen ja keväällä tilasin kasvin Akernelta. Reilun viikon matkalla olleessa paketissa tuli verkkomainen ruukku, jossa oli kaarnanpaloja ja pieni kuivahko heinätuksu. Kastelin ja sumutin, ja pian kasvi alkoi elpyä. Koska minulla ei ole orkidealasikkoa ja kasvi pitää kosteista oloista, laitoin sen muoviseen lähdevesipulloon, jonka leikkasin avonaiseksi. Vähän vettä pohjalle, ruukku lauta-

Gomesa radicans PIENELLÄ KASVILLA ON MONTA NIMEÄ

Teksti OILI PENTINSAARI Kuvat PAULA HAAPANEN

selle ja sumuttaminen pari kertaa päivässä. Kaunishan viritelmäni ei ole, mutta toimii. Vaihtoehtona olisi isosuinen lasimaljakko, joka kyllä keräisi katseita...

– *Gomesa radicans* viihtyy kesällä valoisalla paikalla itä- tai länsi-ikkunalla huoneenlämmössä, talvella sen sijaan kukkavalon alla ja mielellään viileämmässä, 18–20 asteessa. Kasvi kukki syyskuussa pie-

nin sievin kukin. Tämä orkidea ei vaadi kasvattajaltaan kärsivällisyyttä, vaan se tuntuu kasvavan koko ajan. Tälläkin hetkellä, marraskuun lopulla pienet varsimukulat työntyvät jo kukkineen varsimukulan tyveltä. Näyttää siltä, että molemmilta puolilta tulisi yksi, joten siitä kasvaa pikkuhiljaa pallon muotoinen. Kasvi on kaunis, kun valkoiset kukat täplittävät sen kauttaaltaan. ■